

Pasirengimas dirbti pagal atnaujintą ugdymo turinį

Savivaldybės, švietimo pagalbos įstaigoms ir
mokykloms

Kristina Paulikė

kristina.paulike@nsa.smm.lt

868647107

**Kodēl būtina atnaujinti
ugdymo turinj.
Kokios gali būtī kliūtys.**

Kodėl būtina atnaujinti ugdymo turinį

- Dėl globalizacijos ir greitai kintančių technologijų spartėja ir visą pasaulį apėmę socialiniai, ekonominiai bei aplinkosaugos iššūkiai.
- tam, kad žmonės sugebėtų valdyti pokyčius, jie **privalo turėti tinkamas kompetencijas**, kurias įgyti įmanoma tik užtikrinus kokybišką ir tinkamai suplanuotą švietimą.
- Dėl pasikeitusių technologijų ir kintančių aplinkos poreikių atsiras naujų ūkio šakų, taigi, ir nauji gebėjimai, kuriuos ateityje privalės turėti mokyklų absolventai, bus kitokie.
- Siekiant, kad mokiniai būtų parengti gyventi iššūkių ir galimybių kupiname pasaulyje, būtina patobulinti ugdymo turinį ir jo struktūrą.

Daugelyje šalių ir mokyklų matyti pastebimas posūkis prie XXI a. ugdymo turinio modelių, pavyzdžiui

1. **Skaitmeninio** ugdymo turinio.
2. **Personalizuoto** ugdymo turinio.
3. **Tarpdisciplininio** turinio ir kompetencijomis grindžiamo ugdymo turinio.
4. **Lankstaus** ugdymo turinio.

Kas trukdo laiku įgyvendinti pokyčius

1. **Vėlavimas pripažinti, kad reikia keisti ugdymo turinį**, atsiranda tada, kai nesugebama operatyviai identifikuoti, jog būtina reaguoti į demografinius ir visuomenėje vykstančius pokyčius (pavyzdžiui, į skaitmeninių technologijų įsigalėjimą arba globalizaciją) ir keisti ugdymo turinį.
2. **Vėlavimas priimti sprendimus** reiškia, kad pripažinus, jog reikia keisti ugdymo turinį, praeina tam tikras laikotarpis iki momento, kai priimamas sprendimas parengti būtinų pokyčių įgyvendinimo veiksmų planą, įskaitant ir laiką susitarti dėl pokyčių reikalingumo.
3. **Vėlavimas įgyvendinti pokyčius** atsiranda tada, kai dėl įgyvendinimui kilusių kliūčių arba jų paskatinusių veiksnių nei nauji tikslai, nei atnaujintame ugdymo turinyje numatyta tvarka nepradedama greitu laiku praktiškai taikyti mokyklose.
4. **Poveikio vėlavimas** reiškia, kad nuo momento, kai imtasi veiksmų, iki pastebėto jų poveikio mokiniams praėjo tam tikras laikotarpis.
5. **Suinteresuotųjų asmenų palaikymo stoka**: nacionaliniu lygmeniu, savivaldos, vadovų, visuomenės ir kt.
6. **Nepakankamas mokytojų pasirengimas, motyvacijos stoka arba pajėgumas** įgyvendinti pokyčius.
7. **Nevienodas pokyčių tempas** atskiruose regionuose, vietovėse ar mokyklose.

Pokyčių valdymo teorijos

K. Lewin pokyčių valdymo modelis

J. Kotter pokyčių valdymo modelis

Pasirengimo dirbti pagal atnaujintą ugdymo turinį rekomendacijos

ATNAUJINTŲ BP DIEGIMAS

PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO

LIETUVIŲ KALBOS PAGAL KALBOS
MOKĖJIMO LYGIUS

TAUTINĖS MAŽUMOS (LENKŲ)
GIMTOSIOS KALBOS IR
LITERATŪROS

VISOS ATNAUJINTOS BP

VISOS ATNAUJINTOS BP

2022 m. rugsėjis

2023 m. rugsėjis

2024 m. rugsėjis

JAU DIEGIAMA!

1, 3, 5, 7 KL. IR
I, III GIMNAZIJOS KL.

2, 4, 6, 8 KL. IR
II, IV GIMNAZIJOS KL.

Dokumentai (1). Bendrųjų programų įvadas ir Kompetencijų raidos aprašas

Atnaujintos bendrosios programos

Nacionalinė švietimo agentūra organizavo renginių ciklą, skirtą aptarti atnaujintų bendrųjų programų įgyvendinimo rekomendacijų panaudojimo galimybes 2022–2023 m. m. Iš viso įvyko 20 renginių pagal mokomuosius dalykus (vykusių renginių tvarkaraštis [čia](#) >). Renginių metu buvo pristatomos konkretaus mokomojo dalyko ugdymo turinio kaitos aktualijos, įgyvendinimo galimybės, dalijamasi sėkmingos praktikos geraisiais pavyzdžiais, aptariami brandos egzaminų rezultatai. Vykusių renginių įrašus peržiūrėti galima [čia](#) >.

Detalią informaciją apie atnaujintų bendrųjų programų įsigaliojimą rasite įsakymuose dėl bendrųjų programų patvirtinimo:

- 2022 m. rugsėjo 30 d. įsakymas (V-1541) „Dėl Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymo Nr. V-1269 „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ pakeitimo“ ir išdėstymo nauja redakcija „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“.
- 2022 m. rugpjūčio 24 įsakymas (Nr. V-1269) „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“.

 Bendrųjų programų įvadas

 Kompetencijų raidos aprašas

Atnaujintos BP:

<https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/atnaujintos-bendrosios-programos>

BP įgyvendinimo rekomendacijos. Renginių įrašai:

https://www.youtube.com/playlist?list=PLb3M6Z90Z4rRf8MMXfrKj_2hWlkqxN9N7

BP įgyvendinimo rekomendacijų struktūra

Dokumentai (2). Bendrosios programos

The screenshot displays the e-tar.lt portal interface. The browser address bar shows the URL: [e-tar.lt/portal/lt/legalAct/06c1f24040b711edbc04912defe897d1](https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/06c1f24040b711edbc04912defe897d1). The portal header includes navigation links: "Mano pagrindinis", "MRU svetainių vidin...", and a menu with "Pradžia", "Naujausi teisės aktai", "Teisės aktų paieška", "Prenumerata", "Informacija", "Mobilii versija", and "Neįgaliesiems". The main title of the document is "Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymo Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio bendrųjų programų patvirtinimo“ pakeitimo". Below the title, there are icons for "Oficialus teisės akto tekstas", "DOC", "PDF", and a printer icon. The document content features the Lithuanian coat of arms, followed by the title "LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTRAS" and the subtitle "ISAKYMAS DĖL ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTRO 2022 M. RUGPJŪČIO 24 D. ĮSAKIMO NR. V-1269 „DĖL PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO BENDRŲJŲ PROGRAMŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO". The date and location are "2022 m. rugsėjo 30 d. Nr. V-1541 Vilnius". The text of the decree begins with "1. P a k e i ė i u Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymą Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“:" and continues with "1.1. Pakeičiu nurodytą įsakymą ir jį išdėstau nauja redakcija (Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos nauja redakcija nedėstomos):". On the right side, there is a section titled "Susijusi informacija" with a sub-section "Priedai (45)" listing seven documents: "1. 01_Kompetencijų raidos aprasas.docx", "2. 05_Etikos BP.docx", "3. 06_Katalikų tikybos BP.docx", "4. 07_Ortodoksų stačiatikių tikybos BP.docx", "5. 08_Evangelikų liuteronų tikybos BP.docx", "6. 09_Evangelikų reformatų tikybos BP.docx", and "7. 10_Karaimų tikybos BP.docx". Each item has a small icon representing the document type.

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/06c1f24040b711edbc04912defe897d1>

Renginių įrašai UTA tema

(vadovams, mokytojams, ekspertams, tėvams, socialiniams partneriams)

https://www.youtube.com/playlist?list=PLb3M6Z90Z4rRf8MMXfrKj_2hWlkqxN9N7

Bendrųjų programų įgyvendinimo rekomendacijų panaudojimo galimybės 2022–2023 m. m.

17 vaizdo įrašų • 735 views • Paskutinį kartą atnaujinta 2022-09-22

Užsienio konsultacijos

U2

ATNAUJINTO UGDYMO TURINIO DIEGIMO KONSULTACIJOS (1 tema)

[Nacionalinė švietimo agentūra](#)

2022 m. rugpjūčio 26 d. Chris Tweedale ir jo komandos 1 temos „Dalyko naujo turinio mokymo rekomendacijų įgyvendinimo būdai / principai“ 1 konsultacijos „Ugdymo turinio reformos Lietuvoje įgyvendinimo pagrindimas ir principai“ medžiaga:

- nacionalinio lygmens pranešimai (konsultacijų tikslas: [Bendras įvykis](#); [Atnaujinimas](#));
- užsienio ekspertų pranešimai ([Anglių kalba](#) ir [Lietuvių kalba](#));
- konsultacijos įrašas 2022

2022 m. rugpjūčio 31 d. Chris Tweedale ir jo komandos 1 temos „Dalyko naujo turinio mokymo rekomendacijų įgyvendinimo būdai / principai“ 2 konsultacijos „Vadovavimas mokymui ir mokymuisi vykdomą mokymo programos reformą, įsų, kaip direktoriaus, vaidmuo“ medžiaga:

- užsienio ekspertų pranešimai ([Anglių kalba](#) ir [Lietuvių kalba](#));
- konsultacijos įrašas (anglių k.) 2022

2022 m. rugsėjo 9 d. Chris Tweedale ir jo komandos 1 temos „Dalyko naujo turinio mokymo rekomendacijų įgyvendinimo būdai / principai“ 3 konsultacijos „Dalyko naujo turinio mokymo rekomendacijų įgyvendinimo būdai / principai“ „Bendravimas“ medžiaga:

- užsienio ekspertų pranešimai ([Anglių kalba](#) ir [Lietuvių kalba](#));
- konsultacijos įrašas 2022

PRADINIO UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMO GALIMYBĖS

Pradinio ugdymo turinio įgyvendinimo galimybės

Nacionalinė švietimo agentūra

Istorijos ir pilietiškojo patvirtinimo ugdymo turinio įgyvendinimo galimybės

Nacionalinė švietimo agentūra

Lietuvių kalbos ir literatūros ugdymo turinio įgyvendinimo galimybės

Nacionalinė švietimo agentūra

Lietuvių kalbos ir literatūros (5–10 kl.) bendrosios programos pristatymas

Nacionalinė švietimo agentūra

Priešmokyklinio ugdymo turinio įgyvendinimo galimybės: kaip dirbsime?

Nacionalinė švietimo agentūra

<https://www.mokykla2030.lt/uzsienio-patirtis-2/>

Nuo ko pradėti - strategija

Tikslas: pasiruošti UTA įgyvendinimui mokykloje.

Uždaviniai:

1. Sudaryti ir įveikinti **UTA komandą mokykloje**.
2. Parengti **veiksmų planą**
3. Atlikti situacijos įsivertinimą.
4. Sudaryti **sąlygas** UTA diegimui.
5. Vykdyti pasiruošimo **proceso stebėseną**.

UTA planas mokyklai

Tikslas: pasiruošti UTA įgyvendinimui mokykloje.

Uždaviniai:

1. Sudaryti ir įveikinti UTA komandą mokykloje.
2. Parengti veiksmų laiko juostą UTA pasiruošimui ir įgyvendinimui.
3. Atlikti situacijos įsivertinimą.
4. Sudaryti sąlygas UTA diegimui.
5. Vykdyti pasiruošimo proceso stebėseną.

	Priemonė	Šios priemonės poreikio pagrindimas	Būtinai resursai	Atsakingi už įgyvendinimą	Metodinė pagalba ir naudinga informacija priemonės įgyvendinimui
1	UTA komandos sudarymas (partneriai, komanda)	• UTA koordinavimo užtikrinimui • Sklandžiam UTA įgyvendinimui • Bendruomenės teikimui • Tinklaveikios kūrimui	Žmogiškieji ištekliai, konsultantai (NSA, švietimo pagalbos įstaigos, kt.)	Mokyklos vadovas / pavaduotojas	• Kaip veikti diegiant atnaujintą BP • Pasiruošimo diegti atnaujintą bendrąsias programas įsivertinimo kriterijai • Kaip veikti mokyklai rengiantis UTA • Įtraukties veiksmų planas

Veiksmų plano pavyzdys mokyklai: <https://docs.google.com/document/d/12L3ER-oNtL-X4-ac8fui270zpCROP4Yg7fl24gqvG7A/edit?usp=sharing>

UTA komanda

Sudėtis

Mokyklos direktorius, direktoriaus pavaduotojai ugdymui, įstaigos metodinės tarybos nariai, švietimo pagalbos specialistas, **tėvų, mokinių atstovai.**

Statusas

Komandos sudėtis ir narių atsakomybės bei funkcijos tvirtinamos ugdymo įstaigos direktoriaus įsakymu.

Veikimo principai

Atvirumas ir įsipareigojimas palaikyti pokyčius, sistemingas bendravimas ir bendradarbiavimas su mokyklos bendruomene, su savivaldybės atnaujinamo UTA komanda, kitomis ugdymo įstaigomis.

Bendradarbiaujančios šalys

UTA įgyvendinimo komanda koordinuoja UTA įgyvendinimą mokykloje, teikia informaciją mokyklos bendruomenei, palaiko ryšius su socialiniais partneriais, NVO. UTA komanda veikia kartu su UTA komanda savivaldybėje, bendradarbiauja su švietimo pagalbos įstaiga / įstaigomis.

Misija

Vykdyti kokybišką ir laiku teikiamos informacijos sklaidą, palaikyti ryšį su savivaldybės UTA komanda, kitomis ugdymo įstaigomis ir jų komandomis; vertinti vidinį potencialą ir informaciją; planuoti išteklius; stebėti diegimo procesų apimtį ir kokybę mokykloje; padėti mokytojams diegti patobulinimus, reikalingus mokinių kompetencijoms ugdyti.

4

Lyderystė, pasitikėjimas, atsakomybė, įsipareigojimas, ryšys, augimas, dalyvavimas, mokymasis, saugumas

Rekomendacijos aiškiai ir tikslingai **komunikacijai**

Sukurti švietimo padalinio, mokyklos interneto svetainėje **puslapį**, skirtą UTA įgyvendinimui.

Turinys:

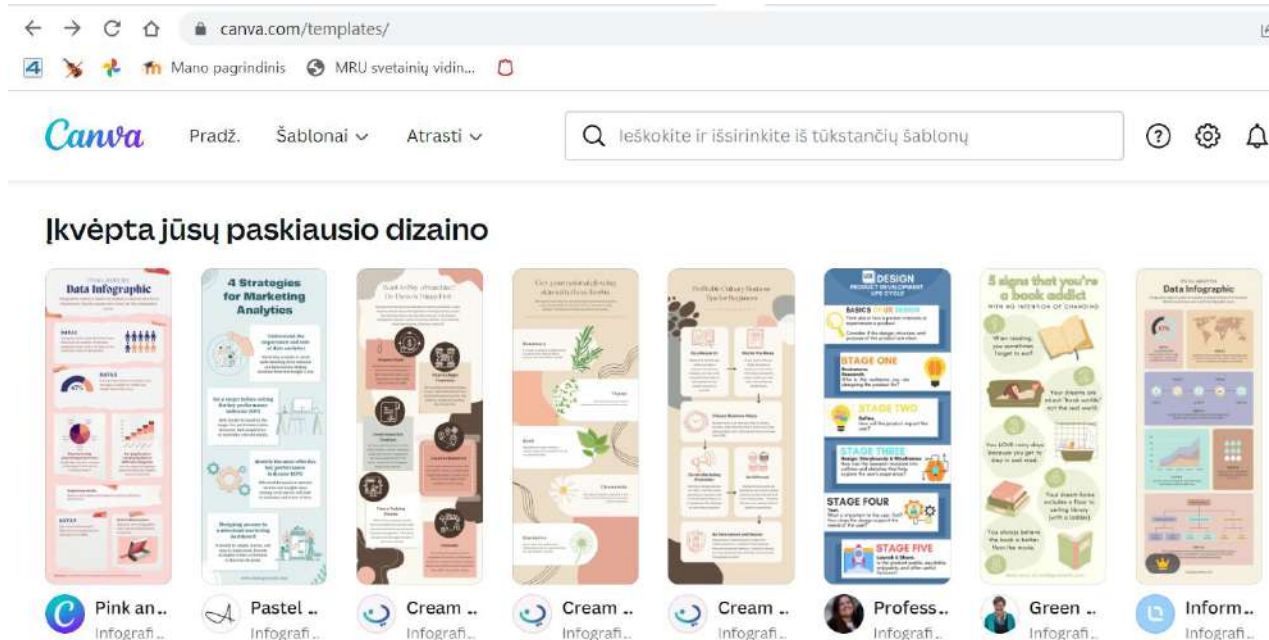
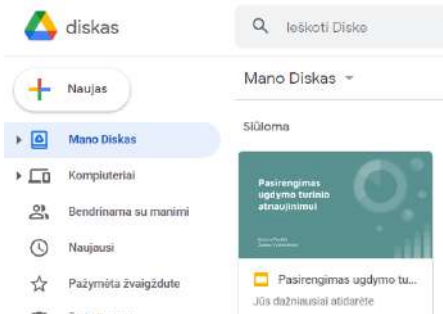
1. UTA **komandos sudėtis, vadovo įsakymas**.
2. UTA veiksmų **planas**, laiko juosta.
3. **Paaiškinimai**, kodėl yra būtina nuolat atnaujinti ugdymo turinį.
4. UTA reglamentuojantys **dokumentai**.
5. Vykusių ar planuojama **renginių sklaida**.
6. **Naudingos nuorodos UTA tema** (rasite šio pristatymo pabaigoje)

Vizualizacijos įrankiai bendram darbui, viešinimui, komunikacijai

Vizualizacijos ir bendro darbo įrankiai:

- Canva
- Google doc

Situacijos įsivertinimas ir stebėseną.

Švietimo padaliniui, švietimo pagalbos įstaigai, mokyklai

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

PASIRENGIMO DIEGTI
ATNAUJINTAS BENDRASIAS
PROGRAMAS ĮSIVERTINIMO
KRITERIJAI

www.mokykla2030.lt/wp-content/uploads/2021/10/PASIRENGIMO-DIEGTI-ATNAUJINTAS-BENDRASIAS-PROGRAMAS-ISIVERTINIMO-KRITERIJAI_v13-su-priedais.pdf

Kaip sudaryti sąlygas UTA diegimui

- **Kvalifikacijos tobulinimas** (švietimo pagalbos įstaigų misija, formos: seminarai, konferencijos, kūrybinės dirbtuvės, bendradarbiavimo tinklai ir kt.).
- **Ugdymo priemonių ir aplinkų atnaujinimas** (savivaldybės, mokyklos vaidmuo).
- **Specialistų užtikrinimas, pritraukimas** (savivaldybės, mokyklos specialistų pritraukimo strategija, priemonės).
- **Komunikacijos ir socialinės partnerystės planas.**

Komunikacijos plano mokyklai pavyzdys:

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1R1aiqMbrE3P_osbptt5DbGe3d7FLObLx/edit?usp=sharing&oid=101040787861246623766&rtpof=true&sd=true

Socialinė partnerystė - tinklaveika

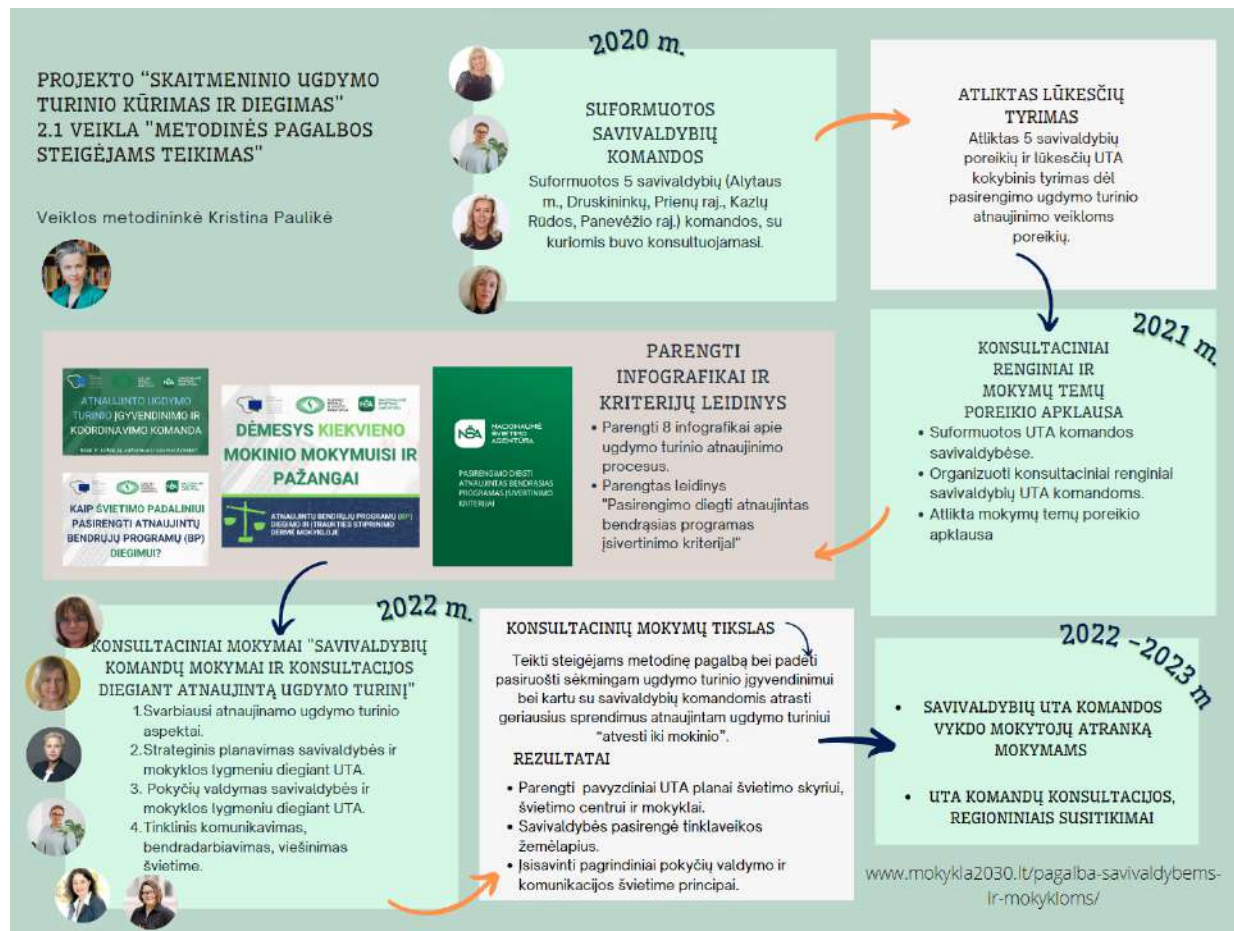

Klausimai man ir mano bendruomenei

- Ar turiu ambicingų darbuotojų, kurie norėtų dalyvauti UTA pokyčių grupės veikloje?
- Ar yra darbuotojų, kurie aistringai domisi mokymu ir norėtų prisijungti?
- Kiek darbuotojai informuoti apie UTA pokyčius?
- Kaip gerai informuoti mokiniai, tėvai, socialiniai partneriai?
- Ar yra kitų mokyklų, su kuriomis galėtume bendradarbiauti?
- Ar turime gerosios patirties, kuria galėtume pasidalyti su kitais?
- Kokius mokymus baigė darbuotojai, ką galime pasiūlyti mokykloje?
- Ko pasimokėme iš veiklos tyrime dalyvavusių mokyklų?
- Ar galiu jose apsilankyti, pasikviesti veiklos tyrimo dalyvius pas save?

Projekto skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas 2 uždavinio veiklos (1)

Projekto skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas 2 uždavinio veiklos (2)

PROJEKTO "SKAITMENINIO UGDYMO
TURINIO KŪRIMAS IR DIEGIMAS"
2.2 VEIKLA "METODINĖS PAGALBOS
MOKYKLOMS, ĮGYVENDINANČIOMS
ATNAUJINTĄ UGDYMO TURINĮ, TEIKIMAS"

Veiktos metodininkai

Kristina Paulikė

Elmyra Jurksaitienė

Erikas Griškevičius

2022 m. rugpjūtis-lapkritis

MOKYMŲ PROGRAMŲ IR
MEDŽIAGOS RENGIMAS

- Rengiamos mokymų programos, redaguojamos ir šiuo metu teikiamos vertinimui.
- Rengiama mokymų medžiaga.
- Formuojamas mokymų tvarkaraštis.

MOKYTOJŲ
ATRANKA

Savivaldybių UTA komandos vykdo mokytojų atranką pagal parengtas rekomendacijas ir nustatytas kvotas. Viso - daugiau nei 5000 dalyvių, 165 grupės)

2022 m. spalio - lapkritis

VEIKLOS KOMANDOS
FORMAVIMAS (SPALIS)

- VMA administratoriai, Moodle skaitmeninių priemonių kūrėjai
- Lektoriai
- Mokymų administratoriai

2022-2023 m.

NUOTOLINIAI MOKYMAI

Mokymų programos temos (27-28 mokymų programos mokytojams dalykininkams):

- 1 tema. Kas naujo švietime? (Bendra visų dalykų mokytojams, 8 ak. val.)
- 2 tema. Mokomojo dalyko programa ir metodinės įgyvendinimo rekomendacijos. (Atskira dalykų mokytojams, 8 ak. val.)
- 3 tema. Pamokos planavimas ir organizavimas ugdant kompetencijas. I dalis. (Atskira dalykų mokytojams, 8 ak. val.)
- 4 tema. Pamokos planavimas ir organizavimas ugdant kompetencijas. II dalis. (Atskira dalykų mokytojams, 8 ak. val.)
- 5 tema. Mokomojo dalyko vertinimo ypatumai. (Atskira dalykų mokytojams, 8 ak. val.)
- 6 tema. Įtrauktis ir švietimo pagalba. (Bendra visų dalykų mokytojams, 8 ak. val.)

Tyrimo ataskaita: <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2022/06/Tyrimo-ataskaita-2022-06-10.pdf>

Pamokų planų pavyzdžiai:

<https://drive.google.com/drive/folders/1YEWdHfILCF5hF8BSp1n8XiCocWsYYSu9?usp=sharing>

Pamokos stebėjimo protokolas:

<https://docs.google.com/document/d/1vNZ6-nszB2TiRb4JMQq5yfei1926RrP8/edit?usp=sharing&ouid=101040787861246623766&rtpof=true&sd=true>

Kompetencijų žemėlapių pavyzdžiai:

<https://drive.google.com/file/d/1QIVk0wRe-zP56EmyZMscE6WUdb4lqd-e/view?usp=sharing>

Mokyklų pasirengimo diegti atnaujintas pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas veiklos tyrimas

Metodiniai leidiniai mokytojams su pavyzdžiais

<https://sodas.ugdoma.lt/metodine-medziaga>

Metodinis leidinys, skirtas kalbų (gimtosios ir užsienio) mokytojų dalykinėms kompetencijoms tobulinti

Paskelbta: 2022-10-27

Raktažodžiai: Bendrojo ugdymo mokytojų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų tobulinimas; medžiaga mokytojui; metodinis leidinys; užsienio kalbų mokytojai; kompetencijų tobulinimas; kalbos; kompetencijų ugdymas; leidinys; kompetencijos; NŠA

[Atsisiųsti](#) | [Aprašas](#)

Metodinis leidinys, skirtas socialinių mokslų ir dorinio ugdymo mokytojų dalykinėms kompetencijoms tobulinti

Paskelbta: 2022-10-24

Raktažodžiai: medžiaga mokytojui; socialiniai mokslai; knyga; dorinis ugdymas; dalykinės kompetencijos; leidinys; NŠA; Bendrojo ugdymo mokytojų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų tobulinimas; geografija; pilietinis ugdymas; etika; tikyba; istorija; metodinis leidinys; kompetencijos

[Atsisiųsti](#) | [Aprašas](#)

Metodinis leidinys, skirtas tikslųjų mokslų ir informacinių technologijų mokytojų dalykinėms kompetencijoms tobulinti

Paskelbta: 2022-10-24

Raktažodžiai: tikslieji mokslai; Bendrojo ugdymo mokytojų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų tobulinimas; medžiaga mokytojui; knyga; dalykinės kompetencijos; informacinės technologijos; leidinys; kompetencijos; NŠA; metodinis leidinys

[Atsisiųsti](#) | [Aprašas](#)

Metodinis leidinys, skirtas gamtos mokslų ir fizinio ugdymo mokytojų dalykinėms kompetencijoms tobulinti

Paskelbta: 2022-10-24

Raktažodžiai: Bendrojo ugdymo mokytojų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų tobulinimas; medžiaga mokytojui; fizinis ugdymas; gamtos mokslai; knyga; leidinys; NŠA; dalykinės kompetencijos; kompetencijos; metodinis leidinys

[Atsisiųsti](#) | [Aprašas](#)

Naudinga informacija

- **Bendrosios programos (patvirtintos (2022-09-30):** <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/06c1f24040b711edbc04912defe897d1>
- Bakonis, E. (2017). Ugdymo turinio kaita: kas lemia sėkmę? Švietimo problemos analizė, 4(160). https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2021/10/Ugdymo-turinio-kaita_spaudai.pdf
- Bruzgelevičienė, R. (2020). Ugdymo turinio kūrimas mokyklos lygmeniu: galimybės ir iššūkiai. Vilnius: Nacionalinė švietimo agentūra. https://smsm.lrv.lt/uploads/smsm/documents/files/teisine_informacija/ugdymo-turinio-kurimas-mokykliniu-lygmeniu-ramute-bruzgeleviciene.pdf
- Lambert, L. (2011). Lyderystės gebėjimai ir tvari mokyklų pažanga. Vilnius: Švietimo aprūpinimo centras.
- Nacionalinė švietimo agentūra (2021). Teminiai infografikai. <https://www.mokykla2030.lt/infografikai/>
- Nacionalinė švietimo agentūra (2021). Pasirengimo diegti atnaujintas bendrąsias programas įsivertinimo kriterijai. https://www.mokykla2030.lt/wp-content/uploads/2021/10/PASIRENGIMO-DIEGTI-ATNAUJINTAS-BENDRASIAS-PROGRAMAS-ISIVERTINIMO-KRITERIJAI_v13-su-priedais.pdf
- Nacionalinė švietimo agentūra (2022). Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams. <https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/atnaujintos-bendrosios-programos>
- Nacionalinė švietimo agentūra (2022). Mokyklų pasirengimo diegti atnaujintas pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas veiklos tyrimo ataskaita. <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2022/06/Tyrimo-ataskaita-2022-06-10.pdf>
- Paulikė, K. (2022). Kaip mokyklai sėkmingai pasiruošti ugdymo turinio atnaujinimui. www.svietimonaujienos.lt/kaip-mokyklai-sekmingai-pasiruošti-ugdymo-turinio-atnaujinimui/
- Tėvams apie UTA. https://docs.google.com/presentation/d/17Pofbe6LaKyRg0318Kltc_sljVWWEqe_/edit?usp=sharing&ouid=101040787861246623766&rtpof=true&sd=true
- www.mokykla2030.lt

*„Nevertinkite dienos pagal derlių,
kurį pavyko nuimti, vertinkite ją
pagal tai, ką pavyko pasodinti.“*

*Robertas Louisas Stevensonas (britų
rašytojas, romano „Lobių sala“ autorius)*

